

การพัฒนาแบบการสร้างเครือข่ายปฏิบัติการชุมชนและมวลชนสัมพันธ์เพื่อป้องกันอาชญากรรม

The Development Of A Community Relations Action Network Model For Crime Prevention

พ.ต.ท.เทอดเกียรติ วงศาโรจน์ (Pol.Lt.Col.Therdgriat Wongsaroj)*

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาสภาพการณ์ของการปฏิบัติการชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ในการป้องกันอาชญากรรม (2) พัฒนารูปแบบการสร้างเครือข่ายปฏิบัติการของชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ในการป้องกันอาชญากรรม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ และแบบสนทนากลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประชาชน หมู่ที่ 4 หมู่บ้านวัดกลาง อำเภอบางแพ จังหวัดราชบุรี วิเคราะห์ข้อมูลโดยการจำแนกข้อมูลและสรุปแต่ละประเด็นย่อยจากผลกระบวนการในแต่ละขั้นตอนตามกรอบแนวคิดการวิจัยและเรียบเรียงเชิงพรรณนา ระยะเวลาการศึกษา 15 เดือน

ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพการณ์ของการปฏิบัติการชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ในการป้องกันอาชญากรรม ประชาชนมีการให้ความร่วมมือในการขยายเครือข่ายเพิ่มมากขึ้น ทำให้ชุมชนมีศักยภาพในการคิดและปฏิบัติเพื่อการแก้ไขปัญหาและการพัฒนาเพิ่มขึ้น 2) การพัฒนารูปแบบการสร้างเครือข่ายปฏิบัติการชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ได้รับความร่วมมือในการพัฒนาจาก ผู้นำหมู่บ้าน คณะกรรมการหมู่บ้านและประชาชนโดยการเข้าร่วมกิจกรรมเครือข่ายปฏิบัติการชุมชนและมวลชนสัมพันธ์เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องและมีความพึงพอใจต่อรูปแบบกิจกรรมการสร้างเครือข่ายเพราะกิจกรรมที่กำหนดขึ้นนั้นทุกคนเป็นผู้ร่วมกันวางแผนปฏิบัติ

คำสำคัญ: 1. การสร้างเครือข่ายปฏิบัติการชุมชนและมวลชนสัมพันธ์, 2. การป้องกันอาชญากรรม

Abstract

The purpose of this research were: 1) to study the situation of a community network in crime prevention. 2) to develop the format building network in crime prevention. Research tools were use in research example: questionnaire, interview and group discussion. The sample of people: People of mu 4 temple middle village, Bangpae district, Ratchaburi Province. Analysis by classification and summary of each of the sub-process techniques and learn each step within a participatory action research and compiled descriptive. During 15 month of study.

* นักศึกษาหลักสูตรปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาพัฒนศึกษา ภาควิชาพื้นฐานทางการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร.
Pol.Lt.Col. Therdgriat Wongsaroj. Student Development Studies Ph.D. Silpakorn University.

Research findings were as follows: 1) The conditions for public relations and community action to prevent crime. People are cooperating in expanding the network increases. The community has the potential to think and act to correct the problems and to develop increased. 2) Developing a networking community action and public relations cooperation in the development village-leaders Village-councils and residents by attending networking events and public relations, community operations increased steadily and are satisfied with the activity patterns of networking activities set up for it, because everyone is a joint action plan.

Keywords: 1. A community Relations Action Network Model 2. Crime Prevention

บทนำ

ในปัจจุบันมนุษย์ ได้รับผลประโยชน์จากยุคโลกาภิวัตน์อย่างมากมาย อาทิ ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีการสื่อสาร และการคมนาคม สิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ หากจะถามว่าอะไรคือผลเสียหรือด้านลบจากยุคโลกาภิวัตน์ คำตอบก็คือปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และด้านอื่นๆ อีกมากมายทั้งนี้รวมถึงปัญหาอาชญากรรมด้วย ซึ่งสร้างความเดือดร้อนต่อชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนโดยส่วนรวมอย่างสาหัส มนุษย์ทั่ว ๆ ไปไม่ว่าจะเป็นชนชาติใด ต่างก็ต้องการความมั่นคงในครอบครัว ในสังคมในการทำงาน รวมถึงความปลอดภัยในชีวิต ทรัพย์สินและความเป็นอยู่ ผลกระทบที่ประเทศไทยได้รับจากอาชญากรรมนั้นมีมากมายแผ่ขยายไปทั่วทุกซอกมุมของสังคมและมีผลกระทบต่อประชาชนทุกคน สามารถแยกพิจารณาได้เป็นผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ด้านการเมือง ด้านความมั่นคง และรายได้ของรัฐ โดยเฉพาะผลกระทบด้านสังคมซึ่งมีอยู่มากมาย มีการทำกิจกรรมที่ผิดกฎหมายหลากหลายประเภท เช่น การค้ายาเสพติด การค้ามนุษย์ การค้าประเวณี การเก็บค่าคุ้มครอง การค้าของผิดกฎหมาย ฯลฯ มีเครือข่ายอิทธิพลกว้างขวางมีการประสานงานในระดับหมู่บ้าน ตำบล อำเภอ จังหวัด ถึงระดับประเทศ และยังเชื่อมโยงกับเครือข่ายอื่นๆ (วันชัย รุจนวงศ์ และสายฝน จันทะพรม, 2549: 25 – 27) ดำรงจึงต้องพัฒนาแนวรูปแบบการปฏิบัติงาน เพื่อให้ทันการเปลี่ยนแปลงในทุกเรื่องอยู่ตลอดเวลา หากมีการปรับเปลี่ยนความคิดและการทำงานที่ดีทันต่อสถานการณ์ความเปลี่ยนแปลงก็จะส่งผลให้การปฏิบัติงานมีความสอดคล้องและเป็นประโยชน์ต่อสังคมประชาชนมากยิ่งขึ้น ปัจจัยที่สำคัญที่สุดคือ ดำรงทุกระดับ จะต้องได้รับการพัฒนาทั้งความคิด จิตใจ ตลอดจนวิธีการทำงานให้เป็นตำรวจอาชีพ (สำนักงานตำรวจแห่งชาติ, 2554: 9)

การที่จะพัฒนาระบบความมั่นคงทางสังคมได้ จะต้องเสริมสร้างศักยภาพของบุคคล และชุมชนให้สามารถปรับตัวตามกระแสการเปลี่ยนแปลงทาง เศรษฐกิจและสังคมด้วยการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน ความมั่นคงทางสังคม และสร้างความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินให้แก่ประชาชนในชุมชนที่ถือว่าเป็นหัวใจในการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน การกำหนดยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนาการปฏิบัติงานของหน่วยงานของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ มีความสำคัญต่อการสนับสนุนส่งเสริมให้ชุมชนสามารถจัดกิจกรรมที่เป็นองค์รวม มีกระบวนการเรียนรู้และการจัดการความรู้ร่วมกันของคนในชุมชนด้วยทุน ทรัพยากร และศักยภาพของ

ชุมชนให้มีการพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกันทั้งภายในและภายนอกชุมชน นำไปสู่การอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข
เกิดความสมานฉันท์ในชุมชน สามารถแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ได้ โดยเฉพาะการสร้างภูมิคุ้มกันในการป้องกันและ
แก้ไขปัญหาอาชญากรรมที่เกิดขึ้นจากระแสการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ได้อย่างรู้เท่าทัน รวมทั้งมีบทบาทที่เข้มแข็ง
ในการปฏิบัติงานร่วมกับสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการณ์ของการปฏิบัติการของชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ในการป้องกันอาชญากรรม
2. เพื่อพัฒนารูปแบบการสร้างเครือข่ายปฏิบัติการของชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ในการป้องกัน
อาชญากรรม

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research: PAR)

การดำเนินการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 การเตรียมการก่อนปฏิบัติการวิจัย

1. การเตรียมข้อมูล ศึกษาแนวคิด/ทฤษฎีและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ทำวิจัย เพื่อใช้เป็น
กรอบความรู้ในการทำวิจัยและนำไปสู่การออกแบบการวิจัย (Research Design) เพื่อระบุคำถามวิจัย
วัตถุประสงค์การวิจัย ขอบเขตการวิจัย วิธีวิทยาในการวิจัยพร้อมเครื่องมือในการวิจัย
2. การเตรียมชุมชน ติดต่อผู้นำหมู่บ้านเพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์ในการเข้ามาทำการวิจัย สร้างความ
เข้าใจและเห็นความสำคัญในการดำเนินการวิจัย อันนำไปสู่การสร้างความร่วมมือในการร่วมดำเนินการวิจัย
ร่วมกับผู้วิจัย และการสอบถามเครือข่ายหรือองค์กรที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ระบุกลุ่มเป้าหมายในการเข้าร่วมการวิจัย
ในครั้งนี้
3. การเตรียมคน ชี้แจงทำความเข้าใจทีมงานซึ่งส่วนหนึ่งเป็นคนในหมู่บ้านได้มีส่วนร่วมในการเก็บ
ข้อมูล เพื่อสร้างความเข้าใจให้ตรงกันตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ทำความเข้าใจข้อคำถามจากแบบสอบถาม
ตลอดจนเทคนิคการสัมภาษณ์ การบันทึกข้อมูลก่อนลงพื้นที่จัดเก็บข้อมูลจริง

ขั้นตอนที่ 2 การปฏิบัติการวิจัย

ขั้นที่ 1 ขั้นการวางแผน (Plan)

ระยะที่ 1 คัดเลือกหมู่บ้าน เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐาน ความสนใจเข้าร่วมโครงการความคิดเห็นของ
สมาชิกชุมชน และข้อเสนอแนะตามลำดับ

ระยะที่ 2 พบผู้นำหมู่บ้าน เพื่อกำหนดเป้าหมายของการพัฒนารูปแบบการสร้างเครือข่ายชุมชน
และมวลชนสัมพันธ์ เพื่อการป้องกันอาชญากรรม

ระยะที่ 3 กระบวนการวิเคราะห์ SWOT จัดประชุมวิเคราะห์ศักยภาพของหมู่บ้านโดยวิเคราะห์ จุดแข็ง (Strength : S) จุดอ่อน (Weakness : W) โอกาส (Opportunity : O) อุปสรรค (Treat : T) เพื่อเป็นข้อมูลประกอบในการพัฒนารูปแบบแผนงาน โครงการ กิจกรรม เพื่อการป้องกันอาชญากรรม

ระยะที่ 4 ศึกษาดูงานหมู่บ้านต้นแบบ โดยได้ทำการคัดเลือกหมู่บ้านต้นแบบในการทำวิจัย 2 หมู่บ้านเพื่อเป็นพื้นที่สำหรับการศึกษาดูงานการสร้างเครือข่ายเพื่อการป้องกันอาชญากรรมที่ประสบผลสำเร็จ ได้แก่ หมู่บ้านคลองจรเข้ข้อย หมู่ที่ 2 ตำบลไร่เกาะ อำเภอบ้านโพธิ์ จังหวัดฉะเชิงเทรา และหมู่บ้านอู่ตะเภา หมู่ที่ 1 ตำบลบ้านกรูด อำเภอบ้านโพธิ์ จังหวัดฉะเชิงเทรา

ขั้นที่ 2 ขั้นปฏิบัติการ (Action)

ระยะที่ 1 ประชุมกลุ่ม จัดประชุมเพื่อนำข้อมูลจากการศึกษาในขั้นตอนที่ 1 สู่หมู่บ้านเพื่อพิจารณากำหนดกิจกรรมการดำเนินงานการพัฒนารูปแบบการสร้างเครือข่ายชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ เพื่อการป้องกันอาชญากรรมและจัดประชุมการวางแผนการดำเนินกิจกรรมของหมู่บ้าน

ระยะที่ 2 คัดเลือกผู้นำ ผู้วิจัยและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องได้ทำการคัดเลือกผู้นำขึ้นมาร่วมทำกิจกรรมแต่ละอย่างตามความเหมาะสมของกิจกรรมและตามคุณลักษณะของผู้นำที่ดี

ระยะที่ 3 จัดสรรงาน หลังจากที่ได้ทำการคัดเลือกผู้นำแล้วได้กำหนดงานให้กับผู้รับผิดชอบเพื่อตอบสนองเป้าหมายต่าง ๆ การกำหนดงานต้องรู้ว่า กำลังจะจัดสรรอะไร และเพื่อเป้าหมายใด เป็นต้น

ระยะที่ 4 ลงมือปฏิบัติ การลงมือปฏิบัติผู้วิจัยได้นำกิจกรรมต่างๆทั้งหมด 8 กิจกรรม ได้แก่ กิจกรรมหมู่บ้านตำรวจชาวบ้านประสานสัมพันธ์ กิจกรรมขีจรรย์นรณรงค์ป้องกันอาชญากรรม กิจกรรมอาชญากรรมทางหอกระจายข่าวประจำหมู่บ้าน กิจกรรมให้ความรู้ด้านการป้องกันอาชญากรรมและยาเสพติดในโรงเรียน กิจกรรมหมู่บ้านปลอดภัยป็น กิจกรรมกีฬาเปตอง กิจกรรมสอดแทรกความรู้คุณธรรมและจริยธรรมในการแสดงพระธรรมเทศนา และกิจกรรมพิธีมอบใบประกาศเกียรติคุณแก่ประชาชนที่ทำคุณประโยชน์ นำลงมาปฏิบัติในหมู่บ้านวัดกลาง หมู่ 4 ตำบลวังเย็น จังหวัดราชบุรี

ขั้นที่ 3 ขั้นสังเกต (Observation) ผู้วิจัยทำการสังเกตขณะมีการปฏิบัติโครงการหรือกิจกรรมของชุมชน เพื่อบันทึกข้อมูลสิ่งที่ปรากฏขึ้น ตามการวางแผนหรือตามสถานการณ์ที่กำหนด โดยมีเป้าหมายเพื่อนำผลการบันทึกข้อมูลมาประมวลผลเพื่อประเมินโครงการหรือกิจกรรมของชุมชน โดยมีการสังเกตการณ์การเข้าร่วมกิจกรรมของกลุ่มเป้าหมายเพื่อประเมินพฤติกรรมการมีส่วนร่วม การปฏิสัมพันธ์กับผู้ร่วมวิจัยปัญหาอุปสรรค การปรับปรุงและการสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมายถึงความรู้สึกในการเข้าร่วมกิจกรรม

ขั้นที่ 4 ขั้นการประเมินผล (Evaluation)

ขั้นตอนที่ 3 การสรุปผลการวิจัย

ขั้นที่ 1 การศึกษารูปแบบการสร้างเครือข่าย มีขั้นตอนในการดำเนินงาน 3 ขั้นตอน ดังนี้

ระยะที่ 1 รวบรวมผลการศึกษาทั้งหมด จัดทำร่างรูปแบบการสร้างเครือข่ายปฏิบัติการชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ เพื่อการป้องกันอาชญากรรม

ระยะที่ 2 จัดประชุมผู้ร่วมวิจัย พิจารณารูปแบบเพื่อสนับสนุนความถูกต้องของรูปแบบที่กำหนด

ระยะที่ 3 จัดประชุมผู้เชี่ยวชาญเพื่อร่วมพิจารณาและแสดงความคิดเห็นต่อรูปแบบ พัฒนาให้เกิดรูปแบบการสร้างเครือข่ายปฏิบัติการชุมชนและมวลชนสัมพันธ์เพื่อการป้องกันอาชญากรรม เพื่อเป็นประโยชน์แก่หมู่บ้านอื่นได้

ขั้นที่ 2 การสรุปผลวิจัย จากการปฏิบัติการวิจัยจนได้คำตอบตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดครบถ้วนตามกระบวนการที่ออกแบบไว้ ผู้วิจัยนำผลการวิจัยมาเรียบเรียง วิเคราะห์และประมวลผลอย่างเป็นระบบ และการอภิปรายผลอิงหลักวิชาการเพื่อให้เกิดแนวคิดหลากหลาย เกิดความรู้ใหม่เป็นประโยชน์ต่อหมู่บ้าน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการนำกิจกรรมที่กำหนดขึ้นไปปฏิบัติในหมู่บ้านวัดกลาง

ขั้นตอนการในการดำเนินกิจกรรมจะมุ่งเน้นความสามารถในด้านการสร้างเครือข่าย การขยายเครือข่าย และการลดสถิติคดีอาญาที่เกิดขึ้นในหมู่บ้าน โดยอาศัยความเข้มแข็งของเครือข่ายปฏิบัติการชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ ที่เกิดจากการมีส่วนร่วมของชาวบ้าน การร่วมกันกำหนดกติกาที่เป็นบรรทัดฐานของสังคม เพื่อร่วมกันแก้ไขปัญหาอาชญากรรมของหมู่บ้านได้ด้วยตนเองตามกรอบกฎหมาย ได้รูปแบบการสร้างเครือข่ายภายใต้องค์ประกอบหลักที่สำคัญ 7 ขั้นตอน ได้แก่ 1. B = build a leader (สร้างผู้นำ) เป็นขั้นตอนการค้นหานำขึ้นมาเป็นกลไกการทำงานเพื่อสร้างความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน 2. A = aim (กำหนดเป้าหมาย) เพื่อให้เครือข่าย รู้เป้าหมาย บทบาทหน้าที่และภารกิจของตน 3. N = Network (การสร้างเครือข่ายให้เกิดขึ้น) เพื่อให้สมาชิกได้ทำกิจกรรมร่วมกันอย่างทั่วถึงและทุกกลุ่มเครือข่าย 4. G = Goals (มีเป้าหมาย) ต้องมีการกำหนดเป้าหมายให้ชัดเจนในการดำเนินการ 5. p = procedure (มีกระบวนการ) มีการดำเนินงานอย่างเป็นกระบวนการ ตามลำดับขั้นตอน 6. a = achieve (บรรลุผล) การมอบรางวัล ให้ได้รับความพึงพอใจจากการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมจนบรรลุผล 7. e = evaluation (การประเมินผล) เป็นการตรวจสอบเพื่อประเมินผลการดำเนินงาน ด้วยกิจกรรม 8 กิจกรรม ได้แก่ กิจกรรมหมู่บ้านตำรวจชาวบ้านประสานสัมพันธ์ กิจกรรมชี้เจ็กรยานรณรงค์ป้องกันอาชญากรรม กิจกรรมอาชญากรรมทางหอกระจายข่าวประจำหมู่บ้าน กิจกรรมให้ความรู้ด้านการป้องกันอาชญากรรมและยาเสพติดในโรงเรียน กิจกรรมหมู่บ้านปลอดภัยปิ่น กิจกรรมกีฬาเปตอง กิจกรรมสอดแทรกความรู้คุณธรรมและจริยธรรมในการแสดงพระธรรมเทศนา และกิจกรรมพิธีมอบใบประกาศเกียรติคุณแก่ประชาชนที่ทำคุณประโยชน์

การประเมินผลการพัฒนารูปแบบการสร้างเครือข่ายปฏิบัติ การชุมชนและมวลชนสัมพันธ์เพื่อป้องกันอาชญากรรม

1. ความสามารถในการสร้างเครือข่าย (การขยายเครือข่าย)

การดำเนินกิจกรรมการสร้างเครือข่าย มีการกำหนดกิจกรรมที่สามารถปฏิบัติแล้วเกิดผลเป็นรูปธรรมได้รับความรู้ ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมเป็นเจ้าของ ร่วมรับผลประโยชน์ จากกิจกรรมที่กำหนดขึ้น มีเป้าหมายร่วมกัน

2. ความพึงพอใจของประชาชนต่อการจัดกิจกรรม

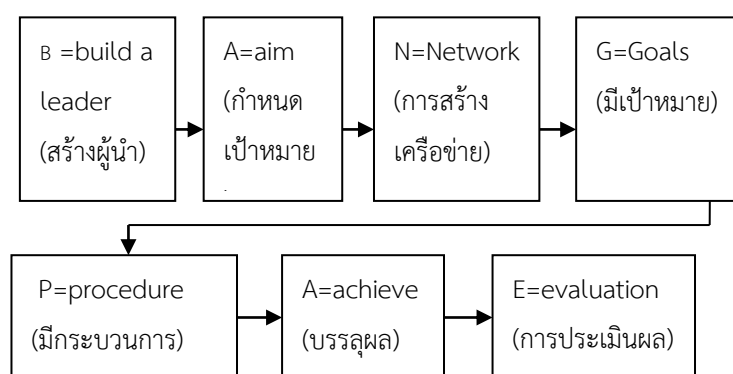
ประชาชนส่วนใหญ่มีความพึงพอใจสูง กับกิจกรรมที่นำไปปฏิบัติในหมู่บ้านทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางด้านทัศนคติ พฤติกรรมและเกิดความมั่นใจในกิจกรรมที่จะดำเนินการว่าจะสามารถป้องกันอาชญากรรมได้

3. ด้านการปฏิบัติงานและความพึงพอใจของกลุ่มเครือข่ายปฏิบัติการชุมชนและมวลชนสัมพันธ์

เป็นวิธีการร่วมกันคิดระหว่างตำรวจกับประชาชนมีการบูรณาการร่วมกันทำให้ประชาชนสามารถยืนด้วยตนเองได้ สอดคล้องกับวิถีชีวิตในหมู่บ้าน ซึ่งจะไม่เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินการ

4. การพัฒนารูปแบบการสร้างเครือข่ายปฏิบัติการชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ เพื่อการป้องกันอาชญากรรม

รูปแบบการสร้างเครือข่ายปฏิบัติการชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ เพื่อป้องกันอาชญากรรม ที่ได้จากการนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง และการศึกษาบริบทหมู่บ้าน สภาพของการปฏิบัติการของชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ ในการป้องกันอาชญากรรมได้รูปแบบการสร้างเครือข่ายปฏิบัติการชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ เพื่อป้องกันอาชญากรรม โดยใช้ชื่อว่า Bang Pae Model

ภาพที่ 1 ภาพสรุปบางแพ โมเดล

การประเมินความพึงพอใจมาจากแบบสอบถามที่สร้างขึ้นจากแนวคิด ทฤษฎีและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับงานป้องกันอาชญากรรม โดยส่งแบบสอบถามให้กับประชาชนในหมู่บ้านวัดกลาง หมู่ที่ 4 เป็นผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 30 คน คัดเลือกโดยการสุ่มอย่างง่าย

ตารางที่ 1 ความพึงพอใจต่อรูปแบบ

ความพึงพอใจในการสร้างรูปแบบ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1) การจัดกิจกรรมสร้างเครือข่ายเปิดโอกาสให้ประชาชนในหมู่บ้านเสนอความคิดเห็นอย่างเต็มที่	2.423	1.158	ปานกลาง
2) การจัดกิจกรรมเยี่ยมชุมชน ได้พบปะพูดคุยกับประชาชนอย่างเป็นกันเอง	3.905	.868	สูง
3) เครือข่ายชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ เพื่อการป้องกันอาชญากรรม ส่งผลต่อความรู้สึกปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินขณะอยู่ในบ้านในเวลากลางวัน	3.838	.601	สูง
4) เครือข่ายชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ เพื่อการป้องกันอาชญากรรม ส่งผลต่อความรู้สึกปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินขณะอยู่ในบ้านในเวลากลางคืน	3.941	.750	สูง

5) รูปแบบการสร้างเครือข่ายปฏิบัติการชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ สามารถควบคุมอาชญากรรม ยาเสพติด แหล่งมั่วสุ่ม ได้อย่างเหมาะสม	3.296	.998	ปานกลาง
6) เมื่อทราบเบาะแสคนร้ายจะแจ้งเครือข่ายชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ เพื่อป้องกันอาชญากรรมดำเนินการแก้ไขทันที	3.791	.649	สูง
7) เครือข่ายชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ เพื่อป้องกันอาชญากรรม ร่วมกันปฏิบัติกิจกรรมอย่างเต็มกำลังความสามารถ	3.778	.690	สูง
8) เครือข่ายชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ สามารถแก้ไขปัญหาอาชญากรรมให้อยู่ในระดับที่ไม่เป็นปัญหาต่อหมู่บ้าน	3.043	.994	ปานกลาง
9) เครือข่ายชุมชนและมวลชนสัมพันธ์สามารถควบคุมเหตุทะเลาะวิวาทหรือทำร้ายร่างกายลดลงได้	3.281	1.118	ปานกลาง
10) โดยภาพรวมท่านมีความพึงพอใจในเครือข่ายชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ในระดับสูง	3.780	.767	สูง
รวม	3.786	.768	สูง

จากตารางที่ 1 แสดงให้เห็นว่า ประชาชนมีความพึงพอใจในรูปแบบการสร้างเครือข่ายปฏิบัติการชุมชนและมวลชนสัมพันธ์เพื่อการป้องกันอาชญากรรมโดยรวมอยู่ในระดับสูง ($\bar{X}=3.786$) เมื่อแยกพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีระดับความพึงพอใจสูง ได้แก่ ข้อที่ 2 การจัดกิจกรรมเยี่ยมชุมชน ได้พบปะพูดคุยกับประชาชนอย่างเป็นกันเอง ($\bar{X}=3.905$) ข้อที่ 3 เครือข่ายชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ เพื่อการป้องกันอาชญากรรมส่งผลต่อความรู้สึกปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินขณะอยู่ในบ้านในเวลากลางวัน ($\bar{X}=3.838$) ข้อที่ 4 เครือข่ายชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ เพื่อการป้องกันอาชญากรรม ส่งผลต่อความรู้สึกปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินขณะอยู่ในบ้านในเวลากลางคืน ($\bar{X}=3.941$) ข้อที่ 6 เมื่อทราบเบาะแสคนร้ายจะแจ้งเครือข่ายชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ เพื่อป้องกันอาชญากรรมดำเนินการแก้ไขทันที ($\bar{X}=3.791$) 7) เครือข่ายชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ เพื่อป้องกันอาชญากรรม ร่วมกันปฏิบัติกิจกรรมอย่างเต็มกำลังความสามารถ ($\bar{X}=3.778$) และข้อที่ 10) โดยภาพรวมท่านมีความพึงพอใจในเครือข่ายชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ในระดับใดสูง ($\bar{X}=3.780$)

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

1. สภาพการณ์ของการปฏิบัติการของชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ ในการป้องกันอาชญากรรม สภาพการณ์ของการปฏิบัติการของชุมชนสิ่งที่พบในงานวิจัย คือ จากอดีตชุมชนไม่ค่อยได้รับความร่วมมือ แต่เมื่อ

ได้นำกิจกรรมเข้าไปในชุมชนจนทำให้ปัจจุบันได้รับความร่วมมือจากประชาชนในชุมชนมากขึ้น และในส่วนของมวลชนสัมพันธ์ ในอดีตที่ไม่มีการนำกิจกรรมเข้ามาร่วมในหมู่บ้านทำให้เกิดปัญหาอาชญากรรม แต่เมื่อได้นำกิจกรรมการสร้างเครือข่ายปฏิบัติการของชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ เพื่อการป้องกันอาชญากรรม เข้ามาร่วมทำให้ปัญหาต่างๆ ในหมู่บ้านลดลง

2. การพัฒนารูปแบบการสร้างเครือข่ายปฏิบัติการของชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ เพื่อการป้องกันอาชญากรรม จากการกำหนดรูปแบบของผู้วิจัย คณะกรรมการหมู่บ้าน และการพัฒนารูปแบบโดยผู้ทรงคุณวุฒิ สามารถได้รูปแบบการสร้างเครือข่ายปฏิบัติการชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ เพื่อป้องกันอาชญากรรมประกอบด้วย Bang Pae Model 7 ขั้นตอน ได้แก่ B หมายถึง การสร้างผู้นำ (Build a leader) A หมายถึง การกำหนดเป้าหมาย (Aim) N หมายถึง การสร้างเครือข่าย (Network) G หมายถึง การเกิดเป้าหมาย (Goals) P หมายถึง กระบวนการ (Procedure) A หมายถึง บรรลุผล (Achieve) E หมายถึง การประเมินผล (Evaluation) และมีกิจกรรมการสร้างเครือข่ายปฏิบัติการชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ เพื่อการป้องกันอาชญากรรม 8 กิจกรรม

3. รูปแบบการสร้างเครือข่ายปฏิบัติการของชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ เพื่อการป้องกันอาชญากรรม รูปแบบการสร้างเครือข่ายในครั้งนี้ ประกอบด้วยหลักการ เป้าหมาย กระบวนการจัดการ กระบวนการพัฒนาการประเมินผล ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของสัญญา บัวเจริญ (2552: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องการสร้างเครือข่ายการข่าวอาชญากรรมที่มีประสิทธิภาพ พบว่า ประสิทธิภาพการทำงานของเครือข่าย เกิดขึ้นได้จากการมีส่วนร่วมที่ดีของเครือข่ายต่างๆ ทั้งเครือข่ายที่เป็นทางการและเครือข่ายที่ไม่เป็นทางการสอดคล้องกับผลการศึกษาของ บราวน์ (Brown, 1993: 387-403) เรื่อง ความพึงพอใจและความผูกพันต่อชุมชนชนบทในสังคมผู้บริโภครูปแบบ 2 ชุมชน คือชุมชน Brian และชุมชน Winder ในสหรัฐอเมริกา ผลการศึกษพบว่าความเชื่อมโยงทางสังคมมีความสัมพันธ์ทางบวกต่อความผูกพันต่อชุมชน กล่าวคือ คนที่มีความสัมพันธ์ที่ดีภายในชุมชน จะมีความผูกพันต่อชุมชนสูง ทำให้เพิ่มศักยภาพในการป้องกันอาชญากรรม ทั้งด้านความคิด จิตใจ และทักษะในการทำงาน มีความรับผิดชอบต่อนหน้าที่พลเมืองดี ร่วมมือร่วมใจ ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ซึ่งเป็นการเสริมสร้างให้ประชาชนมีมุมมองใหม่ในการพึ่งพาตนเอง ถือว่าเป็นรูปแบบการสร้างเครือข่ายป้องกันอาชญากรรมที่สร้างสรรค์ ทำให้ประชาชนเกิดความรู้สึกร่วมใจและพึงพอใจ เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินให้แก่ประชาชน สร้างสันติสุขให้แก่สังคมและหมู่บ้าน และประชาชนให้ความร่วมมือร่วมใจกันทำกิจกรรม ทำให้เกิดความสงบเรียบร้อยของหมู่บ้าน สอดคล้องกับการศึกษาการประเมินความพยายามในการเพิ่มประสิทธิภาพ ความสัมพันธ์ของตำรวจกับชุมชนในเมือง Ei Centro รัฐ California (Michael J Sabath 1998: Abstract) ที่พบว่า ปัจจัยที่จะทำให้งานชุมชนสัมพันธ์ประสบผลสำเร็จมีหลายประการ เช่น ตำรวจต้องศึกษาให้เข้าใจถึงสภาพชุมชนและประชาชนในพื้นที่ ต้องพยายาม สร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อชุมชน ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชน และทำให้ประชาชนในพื้นที่ทราบว่าตำรวจต้องการความร่วมมือจากชุมชน ความรู้สึกหวาดกลัวเมื่อต้องเดินกลับบ้านหรือเดินในซอยโดยลำพังลดลง สถิติอาชญาที่เกิดขึ้นในหมู่บ้านลดลง

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายต่อหน่วยงานตำรวจ

1. ควรมีการวางแผนและการจัดการในการพัฒนารูปแบบการสร้างเครือข่าย ที่ตอบสนองต่อกลยุทธ์ทิศทาง และเป้าหมาย ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ โดยให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมตำรวจโดยเฉพาะทางด้านงานป้องกันอาชญากรรมด้วยความเต็มใจ
2. ควรจัดให้มีเวทีระดมความคิดเห็นระหว่างตำรวจ บ้าน วัด โรงเรียน ท้องถิ่น และฝ่ายปกครองเพื่อเรียนรู้ร่วมกัน โดยการจัดเวทีการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อวิเคราะห์สถานการณ์ ปัญหาอาชญากรรมที่เกิดขึ้นในหมู่บ้านเพื่อร่วมกันจัดทำแผนงาน กิจกรรม ในการแก้ไขปัญหา
3. ควรนำข้อสรุปจากแนวทางการพัฒนารูปแบบการสร้างเครือข่ายปฏิบัติการชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ ที่นำเสนอในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ การจัดกิจกรรมในการป้องกันอาชญากรรมอย่างต่อเนื่อง จัดกิจกรรมให้ประชาชนสืบทอดความเป็นเครือข่าย จัดให้มีเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อนำไปประกอบการจัดทำแผนพัฒนารูปแบบการสร้างเครือข่ายปฏิบัติการชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ให้สถานีตำรวจ
4. ควรมีการส่งเสริมการสร้างเครือข่ายปฏิบัติการชุมชนและมวลชนสัมพันธ์เพื่อการป้องกันอาชญากรรมกับหมู่บ้านหรือพันธมิตร ภายนอกหมู่บ้านเพื่อขยายเครือข่ายให้มีความเข้มแข็งขึ้น
5. ควรจัดให้เครือข่ายปฏิบัติการชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ เพื่อการป้องกันอาชญากรรม ไปศึกษาดูงานเรียนรู้จากชุมชนต้นแบบ
6. ควรมีการส่งเสริมให้มีกิจกรรมการป้องกันอาชญากรรมอย่างต่อเนื่อง ในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ ทักษะ ประสบการณ์และความชำนาญ และมีประสิทธิภาพ
7. ควรกำกับดูแลและติดตามประเมินผลกิจกรรมของเครือข่ายปฏิบัติการชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ เพื่อการป้องกันอาชญากรรมทุกระยะ เพื่อสนับสนุน หรือแก้ไขปัญหาในการป้องกันอาชญากรรมในหมู่บ้าน

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

1. รูปแบบการสร้างเครือข่ายปฏิบัติการชุมชนและมวลชนสัมพันธ์เพื่อการป้องกันอาชญากรรมไม่ควรให้มีผลกระทบกับเวลาการประกอบอาชีพของประชาชน
2. รูปแบบการสร้างเครือข่ายปฏิบัติการชุมชนและมวลชนสัมพันธ์เพื่อการป้องกันอาชญากรรมตำรวจพื้นที่ต้องเพิ่มความเอาใจใส่โดยเข้าไปที่เสี่ยงในการดำเนินกิจกรรม
3. การพัฒนารูปแบบการสร้างเครือข่ายปฏิบัติการชุมชนและมวลชนสัมพันธ์เพื่อการป้องกันอาชญากรรม ตำรวจพื้นที่ต้องเพิ่มความเอาใจใส่ในกิจกรรม โดยเข้าเป็นพี่เลี้ยงในการดำเนินกิจกรรม
4. รูปแบบการสร้างเครือข่ายปฏิบัติการชุมชนและมวลชนสัมพันธ์เพื่อการป้องกันอาชญากรรมควรประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนเข้ามาเป็นเครือข่ายปฏิบัติการชุมชนและมวลชนสัมพันธ์เพื่อสร้างหมู่บ้านให้เข้มแข็ง
5. ควรมีการทบทวนการปฏิบัติงานของเครือข่ายปฏิบัติการชุมชนและมวลชนสัมพันธ์เพื่อการป้องกันอาชญากรรม โดยการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อนำมาใช้ในการประชุมวางแผน แก้ไขปัญหาร่วมกันระหว่างประชาชนในหมู่บ้าน ตำรวจ บ้าน วัด โรงเรียน ท้องถิ่น และฝ่ายปกครอง โดยเน้นการมีส่วนร่วมในทุกขั้นตอน

6. การให้รางวัลแก่ผู้ทำงานดีเด่น เพื่อทำให้เกิดแรงจูงใจในการทำงานขยันและกำลังใจในการทำงาน ส่งผลให้การปฏิบัติกิจกรรมการป้องกันอาชญากรรมประสบผลสำเร็จได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. การนำรูปแบบการพัฒนาการสร้างเครือข่ายปฏิบัติการชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ เพื่อการป้องกันอาชญากรรมนี้ ไปดำเนินการในหมู่บ้านอื่นควรคำนึงถึงสภาพพื้นที่ ให้เหมาะสมกับบริบทของแต่ละพื้นที่
2. การพัฒนารูปแบบการสร้างเครือข่ายปฏิบัติการชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ เพื่อการป้องกันอาชญากรรม ควรเปิดโอกาสให้ประชาชนเพิ่มรูปแบบของกิจกรรมป้องกันอาชญากรรม และมีความพร้อมในการดำเนินกิจกรรม

เอกสารอ้างอิง

ภาษาไทย

วันชัย รุจนวงศ์ และ สายฝน จันทะพรม (2549). “องค์การอาชญากรรม: ผลกระทบต่อสังคมและความมั่นคง และมาตรการป้องกัน และปราบปรามที่มีประสิทธิภาพ”. กรุงเทพฯ. สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.).

สัญญา บัวเจริญ และ คณะ. (2552). “รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์. โครงการการสร้างเครือข่ายการข่าวอาชญากรรม ที่มีประสิทธิภาพ”. สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ. (2554). “ยุทธศาสตร์สำนักงานตำรวจแห่งชาติ”. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ตำรวจ.

ภาษาต่างประเทศ

Brown, R.B. (1993) .Meta-competence: a recipe for reframing the competence debate.,
“Personnel Review”.

Michael J. Sabath Ph.D. ;Harold Carter (1998).“Evaluation of Efforts to Strengthen Polic-Resident Relations in El Centro, California: A Final Report”. National Institute of Justice (NIJ) US Department of Justice Office of Justice Programs United States of America.